

Expozice textilního tisku - koncept

Tato expozice má za úkol představit historii a vývoj textilního tisku ve městě Dvůr Králové a jeho okolí. Součástí expozice bude pět větších strojů, které se dříve při tisku používaly. Zároveň představíme také ruční textilní tisk, rozměrově subtilnější, s ukázkou forem a tisků. Drobnější předměty a ukázky tisků budou též vystaveny v 5ti vitrinách.

Hlavním nositelem informace budou panely umístěné na stěnách expozice, které návštěvníkům ozřejmí historii či funkci jednotlivého stroje a zároveň také budou dokreslovat atmosféru použitím velkoformátových historických fotografií.

Druhou informační platformou webové stránky, které by obsahovaly širší a košatější informační bázi o konkrétních strojích. V ideálním případě by návštěvník chytrým telefonem zaměřil stroj v expozici a automaticky by se mu nahrály příslušné informace k přečtení

Dalším nositelem informace je krátký animovaný film o historii textilního tisku, který bude s nadhledem a nadsázkou představovat nejdůležitější milníky hlavně mladšímu publiku.

Panely - rozvržení informací

Panel 01 – Úvod

Úvodní panel s názvem expozice (logotyp), s logotypy partnerů a investorů.

Panel 02 – Historie

Největší prostor je k dispozici v přístupové chodbě, zde bychom rádi využili celou její pravou stěnu. Na té bychom představili **historii a vývoj textilního tisku** včetně fotografického doprovodného materiálu.

Panel 03 – Informační

Na tomto podsvíceném panelu, umístěném naproti pultu s prodejem vstupenek, bude orientační mapa. Zároveň zde dostanou návštěvníci základní informace o expozici, co vše mohou spatřit.

Zadní strana:

Na zadní straně tohoto panelu představíme v obecné rovině technologii textilního tisku. Jak takový závod fungoval, co bylo třeba k jeho provozu, atp.

Panel 04 – Perotina

Větší část tohoto panelu bude tvořit velkoformátová fotografie interiéru dobového textilního závodu, která dokresluje atmosféru z časů, kdy byl stroj plně funkční.

Druhá část bude obsahovat text o tomto konkrétním stroji – jak fungoval, jak se používal. Pokud budou k dispozici zajímavosti, perličky, typu: kolik stroj váží, kolik tiskařů jej muselo obsluhovat, kolik toho stroj dokázal potisknout; tím lépe.

Panel 05 – Pantograf

Tento panel bude tvořen velkoformátovou fotografií, se stejným záměrem dokreslení atmosféry jako u panelu 04.

Panel 06 – Moletovací stroj

Tento panel bude taktéž tvořen velkoformátovou fotografií.

Panel 07– Per+Mol text

Vzhledem k tomu, že panely 05 a 06 jsou na čtení špatně přístupné, bude text o Pantografu a Moletovacím stroji umístěn na tomto panelu. Zároveň zde můžeme prezentovat další zajímavosti z procesů textilního tisku a fungování textilního závodu.

Panel 08 – Moletovací stroj

Na pravé straně tohoto panelu bude krátký text o plochem filmtisku, zbytek bude opět tvořit velkoformátová fotografie, dotvářející atmosféru.

Panel 09 – Válcový potiskovací stroj

Obdobně to bude i u panelu 09, velkoformátová fotografie a text informující o tomto stroji.

Panel 10 – Na tomto panelu

Zde představíme ruční textilní tisk, slovem i obrazem. Kombinace několika textů a fotografií rozmístěných po panelu vytvoří zajímavou koláž, která návštěvníkovi přiblíží úskalí a výhody textilního tisku.

Vitríny - rozvržení

vitrína č.01

bude obsahovat exponáty, které byly třeba pro **přípravu a výrobu dezénů**.

vitrína č.02

představí **dílnu rytce válců** a samotný proces **rytí**

vitrína č.03 – klimatizovaná

prezentuje různé **tkaniny a vzorníky**

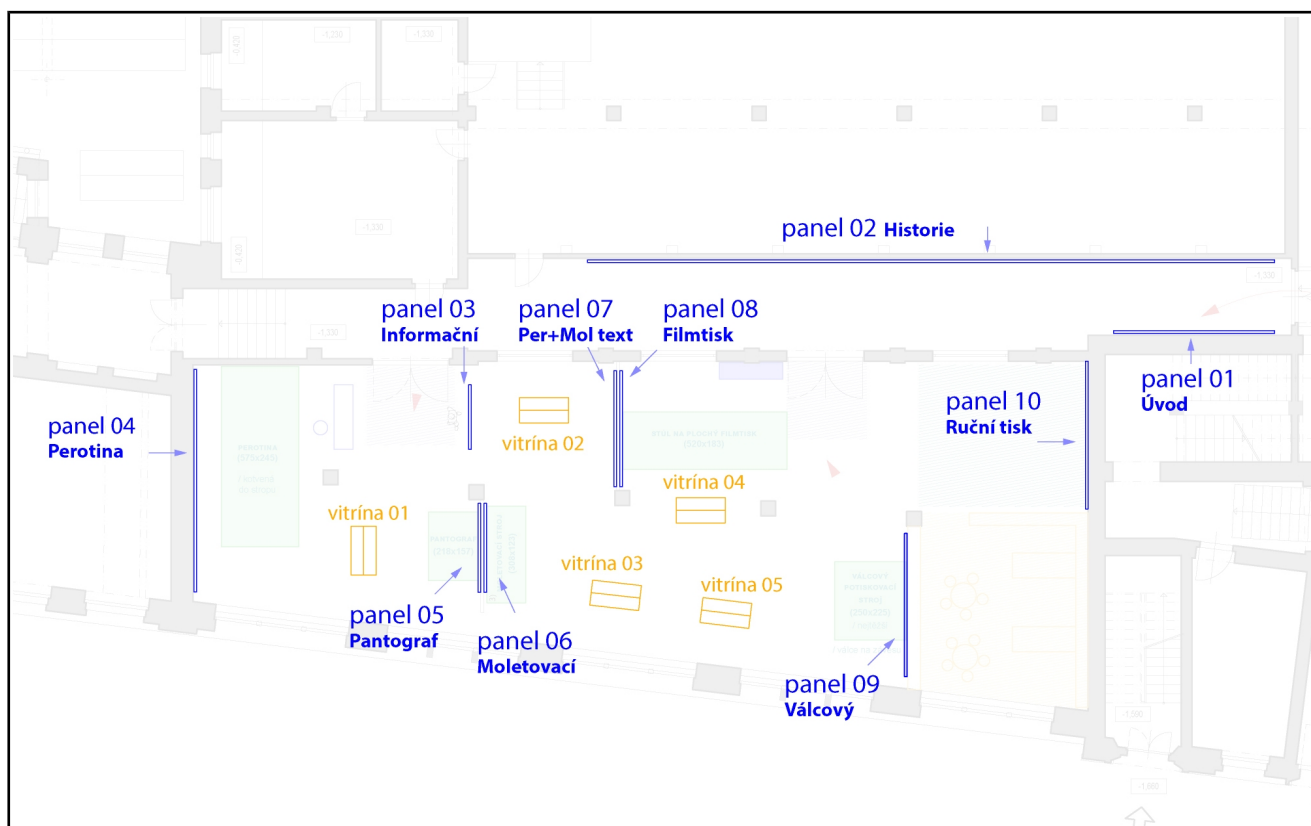
vitrína č.04

prezentuje různé **tkaniny a vzorníky**

vitrína č.05 – klimatizovaná

taktéž prezentuje **tkaniny a vzorníky**

Mapka rozmístění panelů a vitrín

Seznam exponátů pro expozici (v současné době v expozici v České Skalici)

2. Perotina

1.-15. Schůdky s formami pro perotinový tisk

Předměty v prostoru

1. Dvoubarevná perotina s mansardou 633
2. Forma pro perotinový tisk v perotině 634
3. Okovaná dřevěná nádoba na barvu se dvěma uchy (menší) SINE
4. Okovaná dřevěná nádoba na barvu se dvěma uchy (větší) 92/2014
5. Kopist na míchání barvy SINE
6. Dřevěná naběračka na barvu SINE
7. Dřevěná naběračka na barvu SINE

3 a 4. Pantograf a moletovací stroj

Rytí tiskacích válců

Pracovní deska ručního rytce – do prostorové vitríny

1. Měřítka
2. Souprava rydel (12 ks) SINE
3. Matrice pro výrobu razidel SINE
4. Souprava razidel (17 ks) SINE
5. Rytecká lupa SINE
6. Měřidlo průměrů molet SINE
- 7a. Tiskací válec ve stojánku, výr. číslo 148 744 – V30V, rozměry: 100x 14 (v průměru) cm 3335/3
- 7b. Stojánek ze dvou částí SINE
8. Kružítka s křídlovou matkou 2150
9. Kružítka, Munzar SINE
10. Rytecké kladívko SINE
11. Stojánek s držákem na lupu SINE
12. Souprava rydel (7 ks) SINE
13. Pilník SINE
14. Uštipováček drátů a měděné drátky pro opravy plášťů tiskacích válců SINE
15. Hladítko SINE
16. Stojánek na lupu SINE
18. Otočný držák molet s upnutou moletou + podstavec 3821, 3822
19. Pracovní pomůcka používaná při opracování plášťů molet – srdíčko SINE
20. Měřítka SINE
21. Držák rydel používaný při prohlubování ažur – protahovák SINE
23. Měděné drátky na opravy plášťů tiskacích válců SINE

Předměty umístěné volně v prostoru

1. Zinková deska s rytinou motivu mouřeníny 3338/3
2. Zinková deska s rytinou motivu vějíře (1935) 3338/4
3. Textilie s motivem vějíře, tisk z válců upravených k tisku pantografováním (1935) 3338/5
4. Objektiv reprodukčního fotografického přístroje používaného k fotografování podle metody E. Mertense (1907) SINE
5. Pantograf 4249 (z roku 1925, používán do roku 1965 v TIBĚ)
6. Tiskací válec upnutý v pantografu, rozměry: 100x 13 (v průměru) cm SINE

7. Stolička (trojnožka) obsluhy u pantografu s opěrátkem, rozměry: průměr sedáku 36 cm, výška 87 cm 8/2006
8. Moletovací stroj 4250
9. Tiskací válec upnutý v moletovacím stroji, výr. č. 8904, rozměry: 100x 16 (v průměru) cm SINE
10. Stolička (trojnožka) rytce, kovové nohy, dřevěný sedák, rozměry: průměr sedáku 36 cm, výška 46 cm 7/2006
11. Sada výměnných dílů, strojních klíčů a dalších pracovních pomůcek k moletovacímu stroji, upevněných na dřevěném stupínku (o rozměrech: 56x 95 cm, 18 ks SINE
12. Sada závaží diskových k moletovacímu stroji, volně položených na dřevěném stupínku, 6 ks SINE
13. Sada výměnných ozubených kol k moletovacímu stroji volně položených na dřevěném podstavci (o rozměrech 56x 56 cm), 4 ks velkých kol a 5 ks malých kol SINE

5. Filmový tisk

1. Výtvarný návrh šestibarevného vzoru pro ruční filmový tisk (1959) 2757
2. Filmový pás pro výrobu ploché šablony k tisku jedné barvy šestibarevného vzoru 2758
3. Plochá šablona k tisku jedné barvy šestibarevného vzoru (1959) 2759
4. Stěrka SINE
5. Textilie s desénem v různobarevné kombinaci navrženého šestibarevného vzoru, ruční filmový tisk (1959) 2760/3
6. Textilie s desénem v různobarevné kombinaci navrženého šestibarevného vzoru, ruční filmový tisk (1959) 2760/7
7. Textilie s desénem v různobarevné kombinaci navrženého šestibarevného vzoru, ruční filmový tisk (1959) 2760/8
8. Textilie s desénem v různobarevné kombinaci navrženého šestibarevného vzoru, ruční filmový tisk (1959) SINE
9. Textilie s desénem v různobarevné kombinaci navrženého šestibarevného vzoru, ruční filmový tisk (1959) SINE
1. – 9. součást velkého panelu!
10. Stůl na filmový tisk
11. Šablona pro filmový tisk uložená ve stole pro filmový tisk, výr. č. 2008104-4-I (desén), kovový rám a síto, rozměry: 86x 174 cm 21/2006
12. Stěrka uložená ve stole pro filmový tisk, kov a pryž, rozměry: 84,5x 11 cm 22/2006
13. Návrh desénu 2008104 (9853) na stole pro filmový tisk 23/2006
14. Kovové měřítko k nastavování raportních zarážek, rozměry: 110x 10 cm 24/2006
15. Kovová konvice kulatého tvaru na tiskařskou barvu s drátěným uchem, replika, rozměry: 26x 40 cm, 6 ks, 25/2006/1-6
16. Kovová konvice kulatého tvaru na tiskařskou barvu s drátěným uchem, replika, rozměry: 6x 24 cm, 2 ks, 26/2006/1-2
17. Dřevěná bedna s víkem, rozměry: 23x 50x 30 cm, 27/2006
18. Koncový kruh šablony, rozměry: 21x 10 cm, 20/2006
19. Kruhová šablona, výr. č. 8811444/4, rozměry: 130x 21 cm, 28/2006
20. Kruhová šablona, výr. č. 8809714/4, rozměry: 130x 21 cm, 29/2006
21. Kruhová šablona, výr. č. 8810435/5, 30/2006
22. Kruhová šablona s desénem – motiv rostlinného stonku s květy, 31/2006
23. Kruhová šablona s desénem – motiv rostlinného stonku s květy, 32/2006
24. Kopie konstrukčních schémat stroje pro filmový tisk F. Jáně (1945), 2 listy SINE
18. – 24. výroba šablon
- Tisk stříkem
1. Stříkácí pistole Airostyle – universál 732

2. Plechová šablona pro tisk stříkem (1925 – 30), větší 736
- 3a. Plechová šablona pro tisk stříkem, Náchod 1930, menší SINE
- 3b. Papírová šablona – patrona používaná k potiskování tkanin v Bolzově josefodolské kartounce (poslední čtvrtina 18. Století) SINE
6. Válcový tisk
  1. Textilní potištěná rytými tiskacími válci, desén s drobnými kvítky a lístečky na modré půdě SINE
  2. Textilní potištěná rytými tiskacími válci, desén s jemnými snítkami květů na červené půdě SINE
  3. Textilie potištěná rytými tiskacími válci SINE
  4. Textilie potištěná rytými tiskacími válci SINE
  5. Apreturní předpisy H. Meiera (1907) SINE
  6. Barvířské recepty textilní tiskárny královédvorské firmy M.B. Neumanna synové (1911-1914) SINE
7. Návrh vzoru pro strojní válcový tisk SINE
8. Poznámky F. Růžičky, laboranta v kuchyni barev Leitenbergovy josefodolské textilní tiskárny (1892) SINE
9. Poznámky F. Růžičky, laboranta v kuchyni barev Leitenbergovy josefodolské textilní tiskárny (1892) SINE
10. Raportní klíče (3 ks) SINE
11. Textilie potištěná reliéfními tiskacími válci SINE
12. Textilie potištěná reliéfními tiskacími válci SINE
13. Textilie potištěná reliéfními tiskacími válci SINE
14. Textilie potištěná reliéfními tiskacími válci SINE (Francie – Anglie 1935) SINE
15. Šestibarevný válcový tiskací stroj 4310
16. Kovový válec ve stroji 4310
17. Kovový válec ve stroji 4311
18. Kovový válec ve stroji 4312
19. Dřevěný stupínek u tiskacího stroje, rozměry: 28x 100x 38 cm 12/2006
20. Měděná nádoba kruhového tvaru na tiskařskou barvu s dvěma uchama, rozměry: 20x 18 cm 13/2006
21. Měděná nádoba kruhového tvaru na tiskařskou barvu s držátkem, rozměry: 16x 13 cm 14/2006
22. Strojní klíč oboustranný, rozměry: 42x 9 cm 15/2006
23. Strojní klíč oboustranný, rozměry: 42x 9,5 cm 16/2006
24. Pár tzv. „brejlí“ k transportu válců nasazených na hřídeli, rozměry: 15x 10 cm 17/2006/1-2
25. Kovová „hůl“, pomůcka tiskaře, rozměry: 47x 2,5 cm 18/2006
26. Kovová „hůl“, pomůcka tiskaře, rozměry: 38x 2,5 cm 19/2006
27. Okovaná dřevěná nádoba na barvu s dvěma uchama SINE
28. Dřevěný kopist na míchání barvy SINE
29. Měděná naběračka na barvu s dřevěnou rukojetí SINE
30. Okovaná dřevěná nádoba na barvu, uvnitř červená SINE

Válce

1. Část měděného válce s rytinou, rozměry: 12x 14 (v průměru) cm 11/2006
2. 8. Reliéfní váleček, rozměry 22x 10 (cca) c 601/1-2 a-g
9. Dřevěný reliéfní válec, rozměry: 51x 16 cm 2927
10. – 14. Dřevěný reliéfní válec 1392/1, 1392/2, 1393, 1388, 1377
- 15.-19. Kovový válec 4309, 4306, 4307, 4308, výř. č. 2800 SINE

6. Válcový tisk

1. Textilní potištěná rytými tiskacími válci, desén s drobnými kvítky a lístečky na modré půdě SINE

2. Textilní potištěná rytými tiskacími válci, desén s jemnými snítkami květů na červené půdě SINE
3. Textilie potištěná rytými tiskacími válci SINE
4. Textilie potištěná rytými tiskacími válci SINE
5. Apreturní předpisy H. Meiera (1907) SINE
6. Barvířské recepty textilní tiskárny královédvorské firmy firmy M.B. Neumanna synové (1911-1914) SINE
7. Návrh vzoru pro strojní válcový tisk SINE
8. Poznámky F. Růžičky, laboranta v kuchyni barev Leitenbergovy josefodolské textilní tiskárny (1892) SINE
9. Poznámky F. Růžičky, laboranta v kuchyni barev Leitenbergovy josefodolské textilní tiskárny (1892) SINE
10. Raportní klíče (3 ks) SINE
11. Textilie potištěná reliéfními tiskacími válci SINE
12. Textilie potištěná reliéfními tiskacími válci SINE
13. Textilie potištěná reliéfními tiskacími válci SINE
14. Textilie potištěná reliéfními tiskacími válci SINE (Francie – Anglie 1935) SINE
15. Šestibarevný válcový tiskací stroj 4310
16. Kovový válec ve stroji 4310
17. Kovový válec ve stroji 4311
18. Kovový válec ve stroji 4312
19. Dřevěný stupínek u tiskacího stroje, rozměry: 28x 100x 38 cm 12/2006
20. Měděná nádoba kruhového tvaru na tiskařskou barvu s dvěma uchama, rozměry: 20x 18 cm 13/2006
21. Měděná nádoba kruhového tvaru na tiskařskou barvu s držátkem, rozměry: 16x 13 cm 14/2006
22. Strojní klíč oboustranný, rozměry: 42x 9 cm 15/2006
23. Strojní klíč oboustranný, rozměry: 42x 9,5 cm 16/2006
24. Pár tzv. „brejlí“ k transportu válců nasazených na hřídeli, rozměry: 15x 10 cm 17/2006/1-2
25. Kovová „hůl“, pomůcka tiskaře, rozměry: 47x 2,5 cm 18/2006
26. Kovová „hůl“, pomůcka tiskaře, rozměry: 38x 2,5 cm 19/2006
27. Okovaná dřevěná nádoba na barvu s dvěma uchama SINE
28. Dřevěný kopist na míchání barvy SINE
29. Měděná naběračka na barvu s dřevěnou rukojetí SINE
30. Okovaná dřevěná nádoba na barvu, uvnitř červená SINE

Válce

1. Část měděného válce s rytinou, rozměry: 12x 14 (v průměru) cm 11/2006
2. 8. Reliéfní váleček, rozměry 22x 10 (cca) c 601/1-2 a-g
9. Dřevěný reliéfní válec, rozměry: 51x 16 cm 2927
10. – 14. Dřevěný reliéfní válec 1392/1, 1392/2, 1393, 1388, 1377
- 15.-19. Kovový válec 4309, 4306, 4307, 4308, výr. č. 2800 SINE

7. Expozice ručního formového tisku

Ruční tisk:

Výroba forem

1. Pletovačka na dřevěné stoličce SINE
3. Stůl vzorkaře 4/2006
4. Stolička vzorkaře 5/2006
5. Dřevěná tiskárna s kovovým reliéfem (56 ks) 679
6. Držáky na upnutí rydel (5 ks, v zásuvce stolu vzorkaře) SINE

7. Řezadla (2 ks, v zásuvce stolu vzorkaře) SINE
  8. Dřevěné profily na broušení dlátek (2 ks) SINE
  9. Pilník, dlátko, kleštičky – skřípačky, rydlo, drobné součástky, vtloukadla, SINE
  10. Luk k ručním vrtačkám SINE
  11. Police na dlátka a řezadla (nad stolem vzorkaře), rozměry 27x 27x 80 cm 6/2006
  - 1 - 2. Dlátko v polici (48 ks) 643
  13. Řezadla v polici (10 ks) SINE
  14. Vzorník královédvorského vzorkaře Josefa Vlka 680
  15. Pletačka na stole vzorkaře 642
  16. Protahovací želízka v oválné krabičce z loubky + kleště na protahování drátů 639
  17. Držák na upínání dřevěné desky (formy) SINE
  18. Nýtky a různé kovové profily (vtloukadla) v skleněné petriho misce SINE
  19. Vypalovací želízka ve skleněné petriho misce SINE
  20. Svěrka, pomůcka na protahování drátů SINE
  21. Tvarované pásky plechu SINE
  22. Dřevěné kladívko 2148
  23. Dřevěná palička 678
  24. Kladívko s kovovou hlavou SINE
  - 25a. Šablona (pausa) vzorkaře k přenášení kresby desénu na dřevěnou desku (formu) – menší 2001/1
  - 25b. Šablona (pausa) vzorkaře k přenášení kresby desénu na dřevěnou desku (formu) – větší duplikát k 2001/1
  - 26a. Lipový špalíček s částečně vypáleným prostorem pro odlévání dílů 657
  - 26b. Lipový špalíček s částečně vypáleným prostorem pro odlévání dílů 653
  - 27a. Matrice s odlitkem – díl kovového reliéfu formy 658
  - 27b. Matrice s odlitkem – díl kovového reliéfu formy 3275
  28. Dřevěná palička SINE
  29. Kružítka 2149
  30. Ruční vrtačka 646
  31. Vypalovací přístroj na dřevěném podstavci SINE
  32. Kovové kleště používané u vypalovacího stroje SINE
  33. Forma pro ruční tisk v polici (vypálený monogram MK, střední Slovensko 19. Století) SINE
  34. Forma pro ruční tisk v polici (Tůma, Hořice v Podkrkonoší 19. a 20. Století) SINE
  35. Forma pro ruční tisk v polici (Těním – Úpice 19. století) SINE
  36. Forma pro ruční tisk v polici (F. Schmitt, Semily 19. a 20. Století) SINE
  37. Rohová forma pro ruční tisk v polici SINE
  38. Forma pro ruční tisk v polici 78
  39. Forma pro ruční tisk v polici 77
  40. Forma pro ruční tisk v polici (Smily 19. a 20. století) SINE
  41. Forma pro ruční tisk v polici SINE
  42. Forma pro ruční tisk v polici SINE
- (Zpracování lnu – 24. pokladnice cechu královédvorských barvířů 208, 26. receptář královédvorského barvíře a modrotiskaře Josefa Janke 180)
- (Z historie textilního tisku – 15a, b, c, tiskátko pro ruční tisk, dar prof. Mervarta 1953 SINE, 21d forma pro ruční tisk, Dvůr Králové n. L. 19. Století SINE)

Formy na modrotisk – provést výběr (1. – 96.)

2x police na formy pro ruční tisk včetně forem (1. – 8. a 1. – 15. a 1.-8.)

Látky a chemické sloučeniny používané modrotiskaře

1. skleněná nádoba se zabroušeným hrdlem s pryskyřicí SINE
2. skleněná nádoba s boritem barvířským 3324
4. Modrotiskový skládací vzorník Schlesinger a Schiffer Slanica (slovensko) SINE
5. Látková vzornice – modrotisk SINE
6. Vzorník modrotiskových látek 2391
7. Vzorník modrotiskových látek 184

Předměty v prostoru na ruční tisk

1. Stolek na rezervážní směs – šarže 195
2. Kartáč na roztírání rezervážní směsi ve stolku na rezervážní směs SINE
3. Stůl pro ruční potiskování tkanin –druktiš 192
4. Forma pro ruční tisk na stole pro ruční potiskování tkanin SINE
5. Forma pro ruční tisk na stole pro ruční potiskování tkanin 33
6. Palice používaná při ručním tisku formami (2. polovina 19. a 1. polovina 20. století) 197
7. Barvířská kád' – kypa SINE
8. Barvířský kruh, v průměru 92 cm 2614
9. Měděný kotlík 191
10. Hmoždír s paličkou SINE
11. Kotlík s pěti koulemi SINE
12. Kladka dřevěná u barvířského kruhu SINE
13. Sušák dřevěný na modrotiskovou textilií SINE
14. Modrotisková textilie na sušáku SINE

Fotografická dokumentace (v současné době v expozici v České Skalici)

Perotina

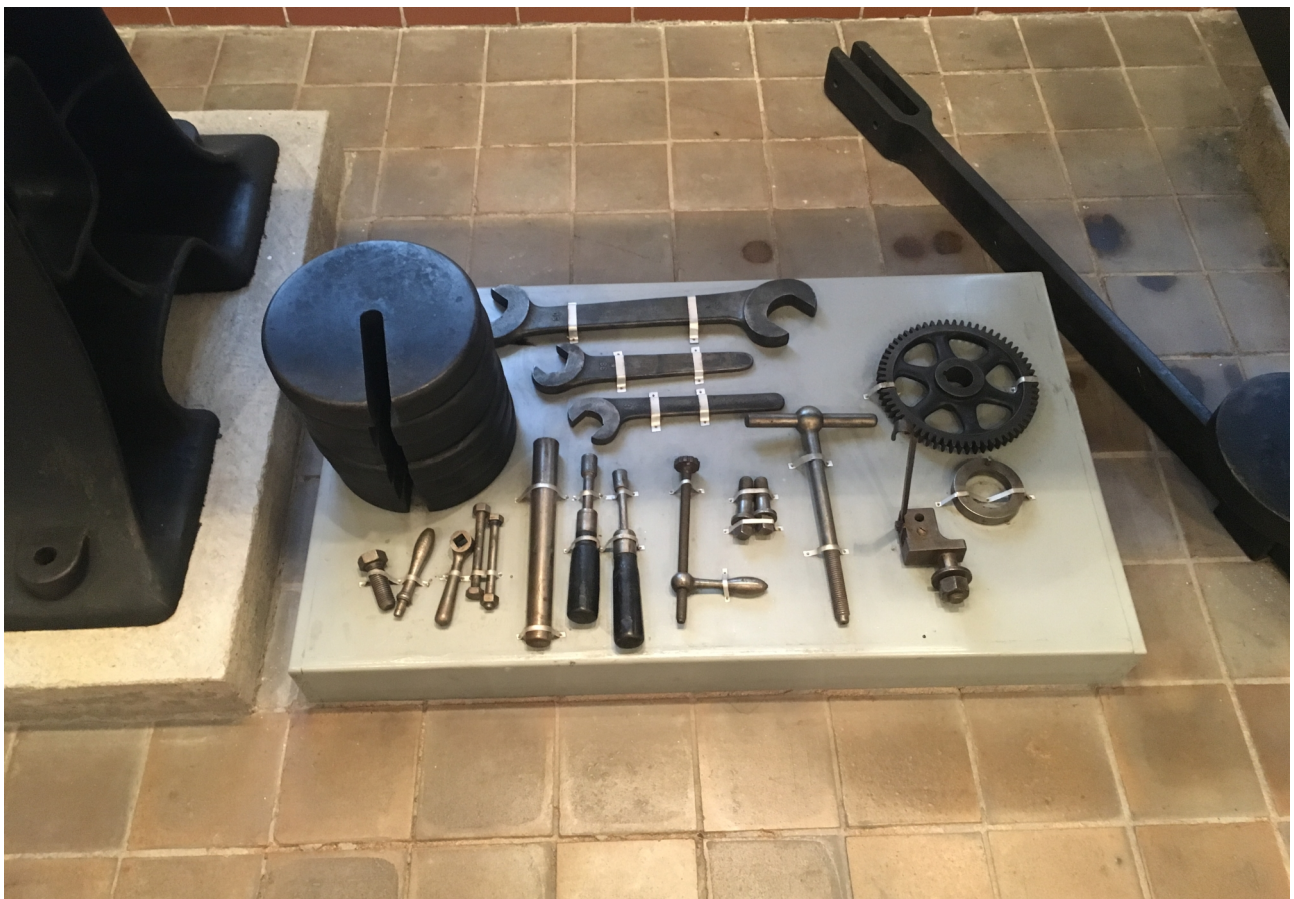
Pantograf

pantograf
vítěze: Wm. S. Gilbreth, USA
rok výroby: 1925
kde získáno: s. s. p. Tiba, ústřední systém,
Dělní Kralupy nad Labem
další údaje: byl používán do roku 1965

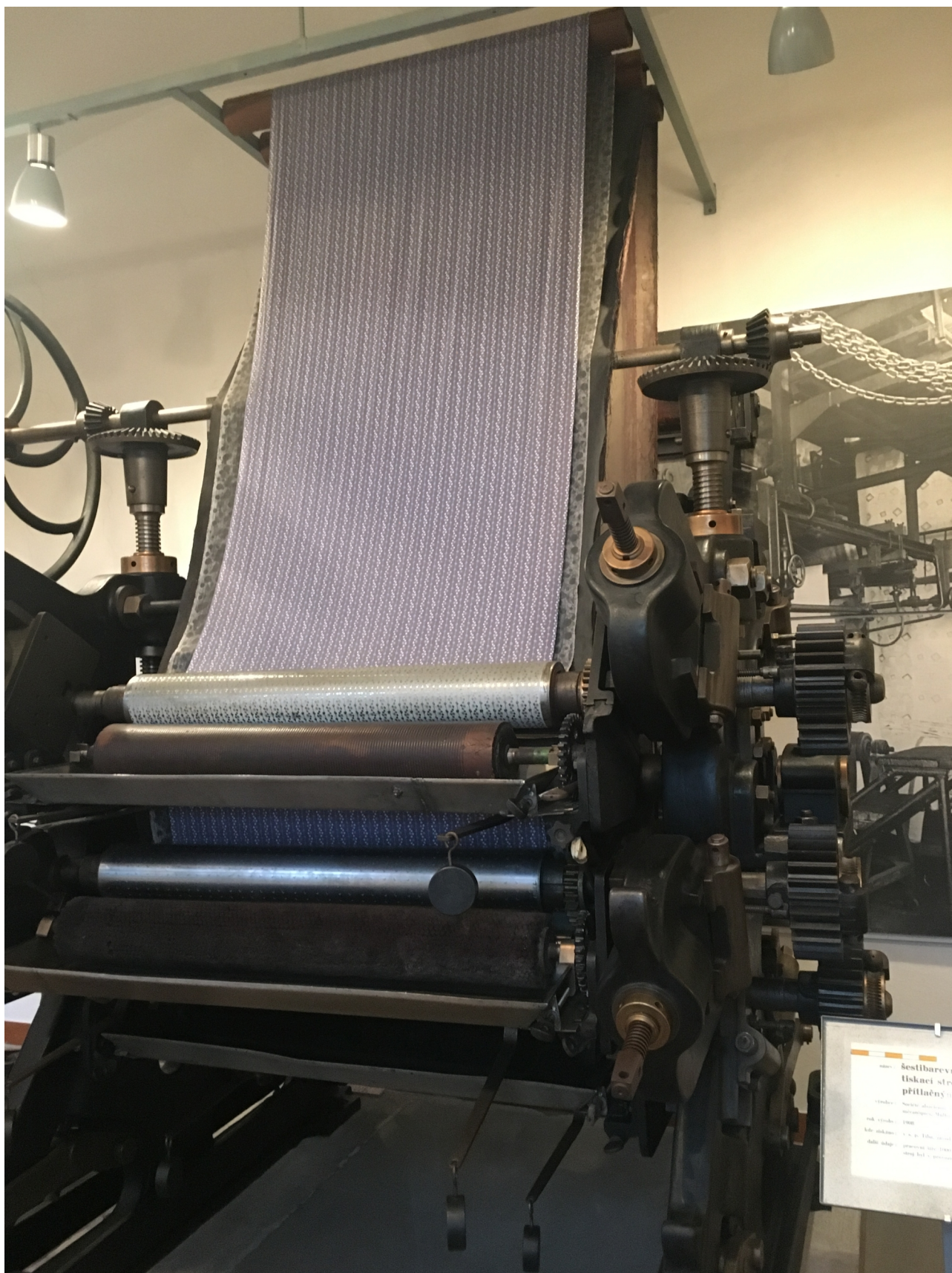

Moletovací stroj

Válcovací tiskací stroj

Šestibarevný
tiskací stroj
přítlačný

výrobce: Škoda
rok výroby: 1900
kde uláčen: v s. p. 1500, 1500, 1500
délka ulápu: 1500 mm

Ruční tisk

